

Regionfullmäktige

§27

Revisionsberättelse 2017

RS180341

Beslut

Regionfullmäktige beslutar att

- med ett godkännande lägga revisorernas berättelse för 2017 till handlingarna

Ärendet

Jan-Erik Martinsen (S), ordförande i Revisionen föredrar revisorernas revisionsberättelse för år 2017.

Förslag till beslut

Regionfullmäktiges presidiums förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar att

- med ett godkännande lägga revisorernas berättelse för 2017 till handlingarna.

Beslutsunderlag

- Revisionsberättelse och revisorernas redogörelse 2017 Region Halland
- Revisionsrapport årsredovisning 2017
- Revisionsberättelse 2017 Teater Halland AB
- Granskningsrapport Teater Halland AB 2017
- Revisionsberättelse 2017 Hallandstrafiken AB
- Granskningsrapport 2017 Hallandstrafiken AB

Expedieras till

Samtliga nämnder

Vid protokollet

Staffan Johansson
Sekreterare

Justerat 2018-04-23

Thomas Jönsson (M)
Ordförande

GunMarie Stenström (M)
Ledamot

Conny Carlsson (S)
Ledamot

Protokollets justering tillkännagiven på regionens anslagstavla 2018-04-24

BÄSTA LIVSPLATSEN

Region Halland

Till
Regionfullmäktige
Org nr 232100-0115

2018-04-05

Revisionsberättelse för år 2017

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i regionstyrelsen, driftnämnder, lokala nämnder och gemensamma nämnder samt genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i Hallandstrafiken AB samt Teater Halland AB.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt för återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Revisorernas bedömning

Årets resultat innebär att Region Halland lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Driftredovisningen visar att ekonomiska obalanser för regionens nämnder inom Hälso- och sjukvård alltså kvarstår medan regiongemensamma kostnader och finansiering har överskott jämfört med budget.

Vi har följt det regionövergripande framtidsarbetet som har som syfte att minska verksamheternas kostnadsutveckling genom effektivare vårdprocesser och optimerad bemanning, utvecklad arbetsfördelning mellan yrkesgrupper samt effektivare administration. Beräknad effektiviseringspotential i framtidsarbetet uppgår till ca 400 mnkr fördelade över åren 2015-2018.

Vi kan konstatera att det pågående framtidsarbetet inte uppnått de ekonomiska effekterna som antagits i beräkningar. Flera driftnämnder klarar inte att bedriva verksamheten inom tilldelad budgetram.

Regionen har en stor utmaning i framtidsarbetet att åstadkomma förutsättningar för en uthållig ekonomi och att uppnå fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning.

BÄSTA LIVSPLATSEN

Region Halland

- Vi bedömer sammantaget att regionstyrelsen och nämnder har bedrivit verksamheten på ett i huvudsak ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.
- Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.
- Vi bedömer att regionstyrelsen och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.
- Vi bedömer att resultatet inte är förenligt med det finansiella målet som regionfullmäktige uppställt. De finansiella målet för 2017 är delvis uppfyllt.
- Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall inte är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2017 är delvis uppfyllda.

Uttalande i ansvarsfrågan

- Vi tillstyrker att regionfullmäktige beviljar ansvarsfrihet för regionstyrelsen, driftnämnderna, de lokala nämnderna och de gemensamma nämnderna samt enskilda ledamöter i dessa organ.
- Vi tillstyrker att regionfullmäktige godkänner regionens årsredovisning för 2017.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Jan-Erik Martinsen

Gösta Gustafsson

Lena Olofsdotter

Lars Gustafsson

Eva Hudin

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse

De sakkunnigas rapporter

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna Hallandstrafiken AB samt Teater Halland AB

Revisionsberättelser från Hallandstrafiken AB samt Teater Halland AB

BÄSTA LIVSPLATSEN

Region Halland

Revisorernas redogörelse

Styrelsers och nämnders ansvarstagande

Region Hallands resultat för 2017 uppgår till 13 mnkr, vilket är en negativ avvikelse med 4 mnkr jämfört med budget. Det ekonomiska resultatet 2017 är 18 mnkr lägre jämfört med 2016.

Hälso- och sjukvården har en negativ avvikelse mot budget med -225 mnkr (föregående år -248 mnkr). Region Hallands positiva ekonomiska resultat på totalnivå förklaras delvis av överskott inom intäkt- och kostnadsutjämnningen med 79 mnkr samt ej budgeterat statsbidrag, den så kallade välfärdsmiljarden, med 67 mnkr.

Vi har sedan 2015 följt det regionövergripande framtidsarbetet. Enligt budget 2017 ska framtidsarbetet uppnå en ackumulerad besparingseffekt med 273 mnkr. De ackumulerade ekonomiska effekterna som uppnåtts beräknas till 137 mnkr.

Vi delar regionstyrelsens uppfattning att Region Halland befinner sig i ett allvarligt ekonomiskt läge. För att uppnå en långsiktig hållbar ekonomi i balans kommer det, enligt vår uppfattning, att krävas en kraftfull styrning och fokus på att minska den alltjämt höga nettokostnadsutvecklingen.

Vi har haft återkommande överläggningar med regionstyrelsen och driftnämnderna bland annat med anledning av bristande måluppfyllelse vad gäller god ekonomisk hushållning. Syftet med dessa överläggningar har varit, att som underlag för vår ansvarsprövning, dels fortlöpande följa styrelsens och nämndernas aktiviteter och åtgärder för att förbättra resultatet, dels följa regionstyrelsens uppsikt.

Intern kontroll

Vi har under året granskat regionstyrelsens och nämndernas arbete med intern kontroll. Dels genom fördjupade granskningar i utvalda processer dels nämndernas arbete med riskanalys, internkontrollplan och uppföljning. Utifrån granskningarnas iakttagelser är det vår bedömning att arbetet med hur den interna kontrollen ska organiseras, planeras och genomföras har utvecklats under 2017.

Övrigt

Vi har under året fortsatt deltagit i nätverkssamverkan med revisorerna i Hallands sex kommuner samt deltagit i samverkan med sju andra landsting. Inom ramen för dessa nätverk har vi bl.a. haft fortbildning och fått omvärldsorientering.

Granskningar 2017

I vårt arbete har vi biträttats av sakkunniga från PwC. Revisionsarbetet har i huvudsak följt upprättad revisionsplan. Till revisionsberättelsen bifogas de sakkunnigas rapporter, vilka även finns tillgängliga på regionens hemsida.

BÄSTA LIVSPLATSEN

Region Halland

Förteckning över de sakkunnigas rapporter:

- Granskning av kontroll av legitimation mm vid anställning och inhyrning av personal
- Granskning av införande av komponentavskrivning avseende fastigheter
- Tillgängligheten inom närsjukvården
- Det hälsofrämjande och sjukdomsförebyggande arbetet inom närsjukvården
- Granskning av regionstyrelsens långsiktiga arbete med analys av ekonomi och resultat
- Säkerhet avseende anläggning för distribution av vatten
- Granskning av Region Hallands arbete med att undvika läkemedelsskador
- Granskning av sjukresor
- Granskning av delårsrapport 2017
- Granskning av årsredovisning 2017

Förutom ovanstående granskningar har vi, för vår egen information och som underlag för vår bedömning, gjort tre förstudier gällande glasögonbidrag, IT/IS-säkerhet samt arbetsmiljöarbete kopplat till praktikperioder vid naturbruksgymnasiet. Vi har gjort jämförelsestudie mellan sjukhusens verksamhetsområden samt genomfört löpande stickprovskontroller och granskning av räkenskapsmaterial. Vi har även genomfört verksamhetsbesök vid förvaltningar.

Granskning av årsredovisning 2017

Region Halland

*Zsuzsanna Kurko
Revisionskonsult
Rebecca Lindström
Certifierad kommunal
revisor
Jean Odgaard
Certifierad kommunal
revisor
Kerstin Sikander
Certifierad kommunal
revisor*

April 2018

pwc

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2.	Revisionskriterier	4
3.	Granskningsresultat	5
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Revisionell bedömning	7
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	8
3.2.1.	Iakttagelser	8
3.2.2.	Revisionell bedömning	9
3.3.	Rättvisande räkenskaper	10
3.3.1.	Iakttagelser	10
3.3.2.	Revisionell bedömning	12

1. Sammanfattning

PwC har på uppdrag av Region Hallands förtroendevalda revisorer granskat regionens årsredovisning för år 2017. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2017.

Syftet med granskningen är att ge regionens revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Regionen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen i huvudsak innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att årets resultat inte är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Det finansiella målet för år 2017 är delvis uppfyllt.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall inte är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2017 är delvis uppfyllda.

Sammanfattningsvis är resultatet för 4 (44 %) av målen för verksamheten förenligt med fullmäktiges mål medan 5 (56 %) av målen har ett resultat som till viss del eller inte alls är förenligt med fullmäktiges mål. Det är angeläget att åtgärder vidtas för de mål som inte uppnås.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Årsredovisningen är upprättad enligt god redovisningssed. Iakttagelser i granskningen av rättvisande räkenskaper redovisas i avsnitt 3.3.1.

2. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner och landsting. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är regionstyrelsen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning. Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12:2) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål fullmäktige beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Bilagor och specifikationer till årsredovisningens olika delar har granskats.

Nämndernas rapportering till fullmäktige har granskats såsom den presenteras i årsredovisningen.

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den

information som ingår i årsredovisningen, dvs den utesluter inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Granskningen har introducerats genom kontakter och samplanering med regionens ekonomikontor. Granskningen har utförts enligt god revisionsmed utgångspunkt i SKYREV:s utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting". Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning, granskning av räkenskapsmaterial och i förekommande fall registeranalys.

Vår granskning och våra synpunkter baseras på det utkast till årsredovisning som presenterades 2018-03-22. Regionstyrelsen fastställer årsredovisningen 2018-04-04 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2018-04-18.

Rapportens innehåll har sakgranskats av berörda tjänstemän.

2.2. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Fullmäktiges beslutade mål om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Iakttagelser

Utveckling av regionens verksamhet

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret. Av årsredovisningen framgår i tillräcklig omfattning den förväntade utvecklingen inom olika verksamheter.

I årsredovisningen under *Finansiell analys* beskrivs det regionövergripande *Framtidsarbetet*. Den budgeterade besparingseffekten för år 2017 är 173 mnkr, enligt årsredovisningen är den ekonomiska effekten som uppnåtts 51 mnkr för år 2017.

Den obligatoriska redovisningen av sjukfrånvaro specificerat på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad redovisas inte fullt ut. Regionen redovisar inte sjukfrånvaron åldersindelad. I övrigt lämnar den personalekonomiska redovisningen ett flertal uppgifter om personalen i form av diagram och verbal information. Bland annat redovisas sakförhållanden gällande inhyrd personal, arbetet med utvecklad arbetsfördelning samt pensionsavgångar.

Förvaltningsberättelsen innehåller även information om andra förhållanden som har betydelse för styrning och uppföljning av verksamheten. Ekonomiska nyckeltal redovisas i avsnittet *Finansiell analys*.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ska omfatta en beskrivning av den samlade kommunala verksamhetens organisation och särskilda upplysningar om ekonomi och verksamhet i koncernföretagen i enlighet med RKR 8.2. Det innebär att förvaltningsberättelsen ska ge en bild av den samlade kommunala verksamheten oberoende av i vilken juridisk person denna bedrivs och oberoende av om den bedrivs i egen regi eller på entreprenad. Förvaltningsberättelsen omfattar inte detta. Region Halland redogör för de juridiska personerna i form av koncernföretag och uppdragsföretag, av typen andra samägda företag och kommunala entreprenader under den sammanställda redovisningen i årsredovisningen.

Investeringsredovisning

Årets investeringar redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Större enskilda investeringsprojekt inom nämnderna samt investeringar i fastigheter specificeras. Upplysningar om budgetavvikelser för större investeringar lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Investeringarna under året uppgår till 357 mnkr (487 mnkr). Budgetavvikelsen är 207 mnkr, vilket innebär att budgeten är utnyttjad motsvarande 63 % (91 %). De största avvikelserna mot budget finns inom fastigheter samt utrustning/inventarier inom Hallands sjukhus och Ambulans, diagnostik och hälsa.

Driftredovisning

Utfallet av regionens driftverksamhet redovisas samlat i förvaltningsberättelsen. Upplysningar om orsaker till nämndernas budgetavvikelser lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns.

Redovisningen omfattar utfall och budgetavvikelse 2017 samt jämförelse med utfall 2016. I efterföljande text kommenteras det ekonomiska resultatet. Resultatet innebär sammanlagt en negativ budgetavvikelse för verksamheten, exklusive Regionstyrelsen med -244 mnkr.

Budgetavvikelser samt förändring från avvikelser i prognosen per sista augusti redovisas i tabellen nedan:

Driftredovisning per nämnd, mnkr	Utfall 2016	Budget 2017	Utfall 2017	+/- fr. augusti prognos	Budgetavvikelse
Lokala nämnder	2,8	0	2,1	1,3	2,1
Nämnden för hemsjukvård och hjälpmedel	0	0	0	0	0
Driftnämnd Närsjukvård	-22,4	0	-9,3	-4,8	-9,3
Driftnämnd Hallands sjukhus	-193,2	0	-212,3	-22,3	-212,3
Driftnämnd Ambulans, diagnostik och hälsa	13,5	0	12	1	12
Driftnämnd Regionservice	-11,6	0	-3,9	-6,8	-3,9
Driftnämnd Kultur och skola	1,7	0	4	0,9	4
Driftnämnd Psykiatri	-53,5	0	-36,8	3,9	-36,8
Summa verksamhet exkl. RS	-262,7	0	-244,2	-26,8	-244,2
Revision	0	0	0,5	0,5	0,5
Patientnämnd	0,2	0	0,1	0,1	0,1
Regionstyrelsen	293,8	-17,5	256,7	74	239,2
Summa verksamhet inkl. RS	31,3	-17,5	13,1	47,8	-4,4

Driftnämnd Närsjukvård redovisar ett negativt utfall mot budget med -9 mnkr. Folk-tandvården uppvisar en positiv budgetavvikelse (+6 mnkr), medan Vårdcentralen Halland redovisar det en negativ avvikelse på -17 mnkr. Det ekonomiska underskottet beror till viss del på ökade kostnader för hyrläkare samt ökade kostnader för köpt vård. Ett åtgärdsarbete har initierats för att bedriva verksamheterna i ekonomisk balans under 2018.

Framtidsarbetet har inte genererat någon besparing för 2017, budgeterad effekt är 17,9 mnkr.

Driftnämnd Hallands sjukhus redovisar en budgetavvikelse för år 2017 på -212 mnkr. Den egna verksamheten redovisar en negativ avvikelse med 163 mnkr och regionvården med 49 mnkr. Vid årets början uppgick den beräknade ingående obalansen i den egna verksamheten till -131 mnkr där en central reserv avsattes i budget 2017 för obalansen. Nämndens totala kostnadsutveckling uppgår till 5,5 %, vilket motsvarar en ökning med 228 mnkr jämfört med föregående år. Kostnaderna för inhyrd personal avviker negativt mot budget med 90 mnkr samtidigt som lönekostnaderna uppvisar ett överskott mot budget på 40 mnkr.

Framtidsarbetet beräknas ha genererat en nettobesparing på 38 mnkr under år 2017, effekten var budgeterad till 122 mnkr.

Driftnämnd Psykiatri redovisar en negativ avvikelse mot budget med -37 mnkr, vilket innebär en resultatförbättring mot föregående år på 17 mnkr. Psykiatrin har fått en ökad finansiering med 13 mnkr för missbruksavdelningen, vilket inneburit att nämndens resultat förbättrats med motsvarande belopp. Den främsta orsaken till den negativa avvikelsen är kostnader för inhyrd personal.

Framtidsarbetet beräknas ha genererat en besparingseffekt på 10,2 mnkr under år 2017, jämfört med budgeterad effekt på 12,8 mnkr.

Driftnämnd Ambulans, diagnostik och hälsa har för år 2017 en positiv budgetavvikelse med 12 mnkr vilket beror på ökade intäkter till följd av försäljning av laboratorietjänster inom medicinsk service. Kostnaderna för inhyrd personal har ökat med 13 % och uppgår till 20 mnkr.

Driftnämnden redovisar en besparing på 0,2 mnkr inom Framtidsarbetet, budgeterad effekt var 15,4 mnkr.

Regionstyrelsen avviker mot budget med + 239 mnkr, varav RS Hälso- och sjukvård 19 mnkr och Regiongemensamma kostnader och finansiering med +225 mnkr. I avvikelsen inom Regiongemensamma kostnader och finansiering ingår en central reserv som avsetts i budget 2017 för de obalanser som identifierades i budgetarbetet inom Driftnämnd Hallands sjukhus på 131 mnkr. Andra poster med överskott mot budget är pensioner 32 mnkr samt ökade statsbidrag bl.a. välfärdsmiljarden (67 mnkr) och läkemedelsförmånen (114 mnkr). Den positiva avvikelsen inom läkemedelsförmånen ska ställas mot det underskott som regionen redovisar för läkemedelskostnader på -126 mnkr.

Balanskravsresultat

Förvaltningsberättelsen innehåller en balanskravsutredning i enlighet med KRL. Årets balanskravsresultat uppgår till 10 mnkr. Vi instämmer i regionens bedömning att balanskravet har uppfyllts.

Utvärdering av ekonomisk ställning

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av ekonomisk ställning. I förvaltningsberättelsen återfinns en utvärdering som tar sin utgångspunkt i den så kallade RK-modellen. De fyra aspekterna som benämns avser *resultat-kapacitet* och *risk-kontroll*.

Analysen av årets resultat och den ekonomiska ställningen ger en rättvisande bild.

I den finansiella analysen redovisas regionens ekonomi. Förvaltningsberättelsen innehåller uppgifter om pensionsåtagande och pensionsmedelsförvaltning. Under avsnittet "Finansiell analys" beskrivs och redovisas finansiella nyckeltal. Nyckeltalen redovisas i tabellform med en jämförelse med de senaste fem åren.

3.1.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Regionen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Vi bedömer att förvaltningsberättelsen i huvudsak innehåller den information som ska ingå enligt lag om kommunal redovisning och god redovisningssed.

3.2. God ekonomisk hushållning

Region Halland arbetar mot två övergripande och långsiktiga mål som är formulerade i *Tillväxtstrategi för Halland 2014-2020* respektive *Hälso- och sjukvårdsstrategi för Halland 2017-2015*. Båda strategierna omfattar delmål som konkretiserar målen och strategiska val och prioriteringar som anger hur målen ska uppnås. Målen i strategierna utgör också fullmäktiges mål enligt *Mål och Budget 2017*. Utöver ekonomiska mål finns verksamhetsmål angivna, sorterade utifrån regional utveckling, hälso- och sjukvård och Region Halland som arbetsgivare. Samtliga verksamhetsmål beskrivs och utvärderas i årsredovisningen.

3.2.1. Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning mot regionens finansiella mål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2017:

Finansiellt mål, fastställt av fullmäktige i budget 2017	Indikatorer	Utfall 2017	Måluppfyllelse, regionstyrelsens bedömning
Budgetram ska hållas	För perioden 2017-2019 ska nettokostnadsandelen vara högst 100 %.	Nettokostnadsandelen för 2017 uppgår till 99,9 %.	Målet uppnås
	Driftsnämndernas resultat jmf med budget ska vara noll eller positivt.	Fyra av sex drift-nämnder redovisar negativa avvikelser mot budget.	Målet uppnås inte

Av redovisningen framgår att fullmäktiges fastställda finansiella mål delvis har uppfyllts.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en avstämning mot regionens verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning som fastställts i budget 2017:

Verksamhetsmål	Måluppfyllelse
Regional utveckling Halland ska vara en mer attraktiv, inkluderande och konkurrenskraftig region 2020 än 2014	
<ul style="list-style-type: none"> Hög attraktivitet 	Målet uppfylls
<ul style="list-style-type: none"> Stark konkurrenskraft 	Målet uppfylls
<ul style="list-style-type: none"> Fler i arbete 	Målet uppfylls
Hälso- och sjukvård En hälso- och sjukvård för bättre hälsa	
<ul style="list-style-type: none"> Hälso- och sjukvården i Halland arbetar hälsofrämjande och levererar en individuell hälso- och sjukvård av hög kvalitet för en god och jämlik hälsa. 	Uppfylls inte
<ul style="list-style-type: none"> Hälso- och sjukvården i Halland är trygg, samman- 	Uppfylls inte

hållen och utformas tillsammans med patient och närstående.	
<ul style="list-style-type: none"> Hälso- och sjukvården i Halland arbetar med ständig förbättring för bättre hälsa hos invånarna. 	Målet uppfylls
<ul style="list-style-type: none"> Hälso- och sjukvården i Halland möjliggör att invånarna själva tar ansvar utifrån egen förmåga. 	Uppfylls delvis
<ul style="list-style-type: none"> Hälso- och sjukvården i Halland har en tydlig prioritering av hur kompetens och resurser används. 	Uppfylls inte
Region Halland som arbetsgivare	
<ul style="list-style-type: none"> Region Halland ska vara EN tydlig och attraktiv arbetsgivare 	Uppfylls delvis

Av årsredovisningen framgår att 4 av 9 verksamhetsmål är uppfyllda, att 2 av 9 mål är delvis uppfyllda samt att 3 av de 9 målen inte har uppfyllts.

Kommentarer har lämnats i årsredovisningen om resultatet för respektive mål.

3.2.2. *Revisionell bedömning*

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att årets resultat inte är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Det finansiella målet för 2017 är delvis uppfyllt.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall inte är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. De verksamhetsmässiga målen för 2017 är delvis uppfyllda.

Redovisningen av måluppfyllelsen är överskådlig och lättillgänglig och det finns i de flesta fall fylliga kommentarer till resultatet. För de flesta av målen bedömer vi att den redovisning som lämnats är realistisk och analysen baseras på redovisad statistik, jämförelsetal eller motsvarande. För angivna verksamhetsmål inom Regional utveckling finns tydligt angivna mål för huvudindikator. När det gäller delmålen inom hälso- och sjukvården påverkar valet av indikatorer i stor utsträckning bedömning av måluppfyllelse. Det första delmålet bedöms inte vara uppfyllt trots att regionen vid en jämförelse av helhetsindex för 2017 totalt placerar sig på första plats i riket. Vi menar att bedömningen av målavstämning för det tredje delmålet kan underbyggas på ett bättre sätt då det inte framgår hur en medarbetarenkät kan ligga till grund för en bättre hälsa hos invånarna.

Sammanfattningsvis är resultatet för 4 (44 %) av målen för verksamheten förenligt med fullmäktiges mål medan 5 (56 %) av målen har ett resultat som till viss del eller inte alls är förenligt med fullmäktiges mål. Det är angeläget att åtgärder vidtas för de mål som inte uppnås.

Regionstyrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen när det gäller det finansiella målet och verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning. Av denna framgår att det är regionens finansiella resultat som inte är tillräckligt starkt. Hur regionstyrelsen ser på verksamhetsmålen framgår inte med tydlighet.

3.3. Rättvisande räkenskaper

3.3.1. Iakttagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt KRL 5.1 och omfattar tillräckliga noter.

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt regionens intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under räkenskapsåret. Jämförelse med föregående år lämnas för varje delpost.

Årets resultat är positivt och uppgår till 13 mnkr (31 mnkr). Resultatet innebär en negativ budgetavvikelse på -4 mnkr. Av lämnade resultatkommentarer redogörs för budgetavvikelserna.

I jämförelse med föregående år har verksamhetens intäkter ökat med 64 mnkr och kostnaderna ökat med 552 mnkr. Vidare har skatteintäkter och generella statsbidrag ökat med cirka 516 mnkr. Av lämnade upplysningar framgår orsakerna till ökningen.

Resultaträkning, mnkr	Utfall 2017	Budget 2017	Budget- avvikelse	Utfall 2016
Verksamhetens intäkter	1 513	1 250	263	1 449
Verksamhetens kostnader	-10 335	-9 866	-469	-9 783
Avskrivningar	-300	-310	10	-270
Verksamhetens nettokostnader	-9 121	-8 926	-195	-8 605
Skatteintäkter	7 511	7 626	-115	7 177
Generella statsbidrag och utjämning	1 617	1 351	266	1 435
Finansiella intäkter	72	36	36	52
Finansiella kostnader	-66	-69	4	-27
Årets resultat	13	17	-4	31

Vid granskningen av resultaträkningen har följande avvikelser noterats:

- Region Halland har antagit en Regional Bredbandsstrategi för Halland 2015-2020 vilken har tagits fram i samverkan med de halländska kommunerna. Där framgår att Region Halland planerar att investera i utbygganden av bredband medan kommunerna förväntas bidra (medfinansierar) till investeringens kapitalkostnader. I bokslutet 2016 kostnadsfördes kapitalkostnader med 24,5 mnkr avseende en planerad utbyggnad av bredband, för år 2017 har ytterligare 6,9 mnkr kostnadsförts. Då investeringen inte påbörjats är det en avvikelse från god redovisningssed att belasta år 2017 med kapitalkostnader. Hanteringen innebär att kortfristiga skulder är för högt redovisade med 31,4 mnkr.

Felen bedöms påverka räkenskaperna för år 2017.

Balansräkning

Balansräkningen är uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt regionens tillgångar, avsättningar och skulder per balansdagen. Balansposterna existerar, är fullständigt redovisade, i huvudsak rätt periodiserade samt har i huvudsak värderats enligt principerna i KRL.

Vid granskningen av balansräkningen har följande avvikelser noterats:

- I Region Hallands redovisningsprinciper framgår att minsta värdet för att en anläggningstillgång ska aktiveras är två prisbasbelopp. Stickprov i granskningen visar på att det inom Hallands sjukhus aktiveras inventarier till värden som understiger två prisbasbelopp. Hallands sjukhus samlar ihop investeringsutgifter i projekt (anläggnings ID) för att komma upp till två prisbasbelopp innan de aktiveras. Vi har i vår granskning identifierat investeringsprojekt där utgifterna i projektet inte har något naturligt samband. Vi har noterat att exempelvis madrasser aktiverats som anläggningstillgång. Tillämpad redovisning är en avvikelse från regionens riktlinjer för aktivering av anläggningstillgångar.
- Vid införandet av komponentredovisning har återstående nyttjandeperioder för befintliga fastigheter anpassats utifrån att avskrivningsbeloppet skulle hamna på ungefär samma nivå, vilket kan innebära en risk att bokförda värden är för höga i relation till förslitningen på fastigheterna.
- Under 2015 erhöll landets kommuner och landsting ett statsbidrag som tillfälligt stöd för att hantera den rådande flyktingsituationen. RKR lämnade i december år 2015 ett yttrande om hur bidraget ska redovisas och periodiseras. Enligt rådets ställningstagande ska inkomsten periodiseras till valda delar över åren 2015 och 2016. Region Halland valde att inte intäktsföra bidraget fullt ut under nämnda år. Redovisningen avviker mot det yttrande som RKR lämnat. Totalt har regionen erhållit 42,7 mnkr, varav 28,1 mnkr har intäktsfört tom år 2017. Periodiseringen innebär att kortfristiga skulder är för högt redovisade med 14,6 mnkr.
- Vi har i samband med vår granskning av kortfristiga skulder identifierat cirka 30 mnkr som är för högt redovisade. Uppbokningarna avser interna projektmedel/anslag som ska hanteras via budget och inte i balansräkningen. Som exempel kan nämnas hälsofrämjande projekt och strukturfondsmedel.

Avvikelserna ovan bedöms påverka räkenskaper för år 2017.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar tillräckliga noter. Överensstämmelse med övriga delar av årsredovisningen finns.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaper är inte uppställda jämte regionens räkenskaper och omfattar inte motsvarande noter. Uppställningen följer inte god redovisningssed.

Konsolideringen innefattar samtliga företag som enligt kraven i RKR:s rekommendation 8.2 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

De sammanställda räkenskaper har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Regionkoncernen omfattar Region Halland, Hallandstrafiken AB samt Teater Halland AB. Samtliga bolag som ingår i regionkoncernen kommer att hålla sin årsstämma före tidpunkten då regionens årsredovisning beslutas.

Tilläggsupplysningar och redovisningsprinciper

Årsredovisningen lämnar tillräckliga tilläggsupplysningar och redogör för tillämpade redovisningsprinciper i tillräcklig omfattning.

Följande avvikelser från god redovisningssed har noterats:

- Enligt rekommendation materiella anläggningstillgångar (RKR 11.4) ska avskrivning ske löpande så snart anläggningen tas i bruk. Regionen avviker från principen då aktivering av anläggningstillgångar inte alltid sker i samband med att de tas i bruk.
- Regionen avviker från RKR:s rekommendation avseende periodisering av det tillfälliga statsbidraget för hantering av den rådande flyktingsituationen. Upplysning om avvikelsen lämnas i redovisningsprinciperna.

3.3.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Räkenskaperna är upprättade enligt god redovisningssed.

Sammanlagt bedömer vi att identifierade avvikelser inte är av den storleken att det påverkar bedömningen om rättvisande räkenskaper.

Vi bedömer att den sammanställda redovisningen i allt väsentligt ger en helhetsbild av regionens ekonomiska ställning.

2018-04-04

Kerstin Sikander
Uppdragsledare

Rebecca Lindström
Projektledare

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Teater Halland AB

Org.nr 556686-1463

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Teater Halland AB för räkenskapsåret 2017.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Teater Halland ABs finansiella ställning per den 2017-12-31 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till Teater Halland AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

MS

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Teater Halland AB för räkenskapsåret 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman behandlar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till Teater Halland AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Varberg 8 mars 2018

Varbergs Revisionsbyrå AB

Marie Svensson
Auktoriserad revisor

BÄSTA LIVSPLATSEN

Region Halland

Till årsstämman i Teater Halland AB
Organisationsnummer 556686-1463

Granskningsrapport 2017

Jag har granskat bolagets verksamhet under räkenskapsåret 2017.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, kommunens revisionsreglemente, god revisionssed i kommunal verksamhet samt av Regionfullmäktige/årsstämman fastställt ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Samråd har skett med den auktoriserade revisorn som en del i en samordnad revision.

Jag har vid min granskning funnit att bolagets verksamhet skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig

Varberg den 8 mars 2018

Gösta Gustafsson
Av regionfullmäktige utsedd lekmannarevisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Hallandstrafiken AB, org.nr 556225-2998

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Hallandstrafiken AB för år 2017.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Hallandstrafiken ABs finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Hallandstrafiken AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Den tryckta versionen av årsredovisningen innehåller även annan information än årsredovisningen. Denna information återfinns på sidorna 2-19 i den tryckta versionen av årsredovisningen. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Hallandstrafiken AB för år 2017 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Hallandstrafiken AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

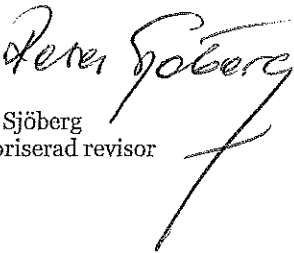
Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Falkenberg den 28 mars 2018
Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Peter Sjöberg
Auktoriserad revisor

Till årsstämman i Hallandstrafiken AB
Organisationsnummer 556225-2998

Till Regionfullmäktige i Halland

Granskningsrapport för år 2017

Jag, av Regionfullmäktige utsedd lekmannarevisor, har granskat Hallandstrafiken AB:s verksamhet under räkenskapsåret 2017.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av Regionfullmäktige/årsstämman fastställt ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

I samverkan med Region Hallands revisorer har en fördjupad granskning utförts av Regionen Hallands sjukreseverksamhet, där Hallandstrafiken utför den anropsstyrda trafiken för regionens räkning. Jag har gjort bedömningen att verksamheten bedrivs på ett tillfredsställande sätt.

Rapporten är avlämnad och behandlad i styrelsen

Samråd har skett med den auktoriserade revisorn som en del i en samordnad revision.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Varberg 2018-03-27

Jan-Erik Martinsen

Av Regionfullmäktige utsedd lekmannarevisor